

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr. 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

- 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
- 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
- 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
- 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
- 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
- 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt één scorepunt toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.

5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

N.B.: Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor het examen Latijn VWO kunnen maximaal 76 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn verder de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

1 De onder '2 Algemene regels' geformuleerde bepalingen met betrekking tot een vraag zijn mutatis mutandis ook van toepassing op een kolon.

2 Bij de beoordeling van een essayvraag geldt dat, indien het maximum aantal woorden is overschreden, hiervoor geen punt(en) in mindering wordt/worden gebracht.

3 Bij de beoordeling van de vertaling moet de score 0 worden toegekend indien in een kolon een zeer ernstige fout is gemaakt; deze score kan niet worden gecompenseerd door de juiste weergave van de rest van het kolon.

4 Indien bij de vertaling een aantekening is genegeerd en indien dit heeft geleid tot een onjuiste weergave van het desbetreffende tekstelement, één scorepunt / meerdere scorepunten in mindering brengen, afhankelijk van de zwaarte van de fout en het maximum van het desbetreffende kolon.

5 Indien bij de vertaling van een kolon een Latijns woord niet is vertaald en dit woord is niet van essentieel belang voor de betekenis van dit kolon, één scorepunt in mindering brengen, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

4.1 Beoordelingsmodel voor de vragen

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Tekst 1 Herse en Aglauros

Maximumscore 1

- 1 Het heet worden / vlam vatten (tijdens het vliegen).

Opmerking

Fout rekenen: het vliegen.

Maximumscore 3

- 2 • apostrofe: tu, Pandrose
• chiasme: Aglauros laevum, medium Herse
• asyndeton: laevum, medium

1
1
1

Opmerking

Bij elk antwoord alleen een scorepunt toekennen indien de combinatie van stilistisch middel en Latijns citaat juist is.

Maximumscore 1

- 3 maar tovert zich niet om (regel 731) / neemt dan zijn staf, waarmee hij slaap verwekt én wegjaagt, sierlijk ter hand (regel 735-736) / en poetst zijn elegante vleugelschoenen op (regel 736).

Opmerking

Fout rekenen: Hierna verhief zich de herautgod op zijn vleugelpaar (regel 708) / De god met vleugels (regel 714).

Maximumscore 1

- 4 torvi (regel 752)

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 3	
5 ☐ • a. forti	<u>1</u>
• b. in het Latijn is pectus lijdend voorwerp	<u>1</u>
• in de vertaling is borst onderwerp	<u>1</u>
Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 3	
6 ☐ • a. arcana	<u>1</u>
• b. contra data foedera (regel 757)	<u>2</u>
<i>Opmerkingen</i>	
<i>Fout rekenen: bij a. arcana profana</i>	
<i>Wanneer bij b. alleen als antwoord is gegeven 'data foedera', één scorepunt toekennen.</i>	
Maximumscore 2	
7 ☐ • a. petit	<u>1</u>
• b. petit is een praesens historicum (en geeft een handeling weer), de andere praesentia beschrijven een toestand	<u>1</u>
Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 2	
8 ☐ • a.	<u>1</u>
<i>Opmerking</i>	
<i>Alleen scorepunt toekennen, indien het gehele vers juist is gescandeerd.</i>	
• b. Invidia	<u>1</u>
Maximumscore 2	
9 ☐ • De vertaler heeft acies laten slaan op de tanden, terwijl de ogen / blik ermee wordt bedoeld	<u>1</u>
• gezien obliquo lumine in regel 787	<u>1</u>
Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 1	
10 ☐ Invidia gaat lachen.	
Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 2	
11 ☐ De godin Jaloezie wordt ook zelf geplaagd door de eigenschap jaloezie en is daarmee haar eigen straf / straft daarmee zichzelf.	
Of woorden van overeenkomstige strekking.	
<i>Opmerking</i>	
<i>Wanneer alleen als antwoord is gegeven 'De godin Jaloezie wordt ook zelf geplaagd door de eigenschap jaloezie', één scorepunt toekennen.</i>	
Maximumscore 1	
12 ☐ successurumque Minervae (regel 788)	
<i>Opmerking</i>	
<i>Niet fout rekenen indien 'indoluit' (regel 789) aan het antwoord is toegevoegd.</i>	

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

- 13 • a. Minerva's (feestelijke) burcht (regel 712) 1
 • b. ('t) hooggeleerd (Lyceumbos) (regel 710) 1

Opmerking

Niet fout rekenen indien alleen 'Lyceumbos' als antwoord is gegeven.

14 ■ c

Tekst 2 Mercurius en Aeneas

Maximumscore 1

- 15 (teris) otia (regel 271)

Opmerking

Fout rekenen: uxorius (regel 266).

Maximumscore 2

- 16 • Aeneas moet denken aan zijn eigen roem 1
 • Aeneas moet denken aan de toekomst van zijn zoon / Ascanius 1
 Of woorden van overeenkomstige strekking.

Maximumscore 1

- 17 uxorius (regel 266)

Maximumscore 2

- 18 • a. Aeneas is op het moment dat hij wordt toegesproken niet pius vanwege het verzaken van zijn plicht door zijn lange verblijf in Carthago 1
 Of woorden van overeenkomstige strekking
 • b. Aeneas is hier wel pius, want hij gehoorzaamt direct aan de bevelen van Iuppiter / Mercurius om te vertrekken 1
 Of woorden van overeenkomstige strekking.

Maximumscore 1

- 19 furentem (regel 283)

Maximumscore 1

- 20 Bij Dido / In Carthago blijven.

Tekst 1 en tekst 2

Maximumscore 2

- 21 • De Metamorphosen bestaat uit een aantal losse verhalen. Dit verhaal wordt verbonden met het grotere geheel omdat er aan het eind een gedaanteverandering plaatsvindt / In tekst 1 stuurt de komst van Mercurius de grote lijn van het verhaal niet, omdat de Metamorphosen uit een aantal losse verhalen bestaat 1
 • Tekst 2 vormt een kritiek punt in het doorlopende verhaal over de omzwervingen en vestiging in Italië van Aeneas / In tekst 2 maakt de komst van Mercurius deel uit van het grotere geheel: door de boodschap van Mercurius besluit Aeneas te vertrekken uit Carthago om zich in Italië te vestigen 1
 Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Wanneer niet is ingegaan op het verschil in structuur tussen beide werken, één scorepunt toekennen.

Tekst 3**Maximumscore 2**

- 22 • Volgens Ransmayr was de titel van het werk ‘veranderingen’ alleen al een belediging voor Augustus die elke verandering zag als een bedreiging van ‘de bestendigheid en onwandelbaarheid van de macht’
- Volgens de gangbare opvatting zou Augustus zich gestoord hebben aan het gebrek aan decorum dat goden en helden in de Metamorphosen vertonen / aan de frivole toon van de Metamorphosen
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

11**Maximumscore 1**

- 23 Ars Amatoria

Opmerking

Niet fout rekenen: Amores.

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Opmerking

Het praesens historicum mag met een o.t.t. of o.v.t. vertaald worden.

Maximumscore 2

- 24 **Kolon 24**

Quem postquam caelo non repperit,
Nadat ze hem / die in de hemel niet gevonden had,

Niet fout rekenen: Nadat ze hem in de hemel niet vond

Quem niet vertaald als relatieve aansluiting

caelo door de hemel

repperit vertaald als praesens

repperio te weten komen / bedenken / verzinnen / verkrijgen

0100**Maximumscore 1**

- 25 **Kolon 25**

‘aut ego fallor aut ego laedor’ ait
zei ze ‘of ik vergis me of ik word beledigd’

Niet fout rekenen: *laedor* ik word gekwetst

aut of zelfs

aut niet vertaald

laedo verwonden / beschadigen

ait ach

ait zei hij

00000

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
26 ☐ Kolon 26 delapsaque ab aethere summo en nadat ze naar beneden gevlogen was / en ze vloog omlaag en / en, naar beneden gevlogen vanaf de top van de hemel	
Niet fout rekenen: <i>ab aethere summo</i> vanaf de zeer hoge hemel	
<i>delapsa</i> terwijl ze omlaag vloog	<u>0</u>
<i>delapsa</i> alle andere betekenissen	<u>0</u>
<i>ab</i> door	<u>0</u>
<i>aethere</i> hemelbewoners / god van de hemel / hemels	<u>0</u>
<i>summo</i> ik neem	<u>0</u>
Maximumscore 1	
27 ☐ Kolon 27 constitit in terris bleef ze staan / kwam ze tot stilstand op (de) aarde	
Niet fout rekenen: <i>constitit</i> stond ze stil / hield ze halt	
<i>constitit</i> hield ze stand	<u>0</u>
<i>constitit</i> alle andere betekenissen	<u>0</u>
<i>terris</i> landen	<u>0</u>
Maximumscore 1	
28 ☐ Kolon 28 nebulasque recedere iussit. en beval ze de nevel / nevels / wolken terug te wijken / zich terug te trekken / op te lossen / te verdwijnen.	
Niet fout rekenen: <i>recedere</i> weggaan	
<i>nebulas</i> niet verbonden met <i>recedere iussit</i>	<u>0</u>
<i>nebula</i> rook	<u>0</u>
<i>recedere</i> alle andere betekenissen	<u>0</u>
Maximumscore 2	
29 ☐ Kolon 29 Coniugis adventum praesenserat Hij had de (aan)komst van zijn echtgenote voorvoeld / had een voorgevoel gehad van de komst van zijn echtgenote	
Niet fout rekenen: <i>Coniugis</i> van de echtgenote	
Niet fout rekenen: <i>adventum</i> het naderen	
Niet fout rekenen, indien <i>ille</i> uit kolon 30 hier als onderwerp is vertaald met 'die'.	
<i>Coniugis</i> jij verbindt	<u>0</u>
<i>coniunx</i> huwelijk / bruid / geliefde	<u>0</u>
<i>adventus</i> opmars	<u>1</u>
<i>adventum</i> aangekomen	<u>0</u>
<i>praesenserat</i> hij voorvoelde / had een voorgevoel van	<u>1</u>

Maximumscore 2

30 □ Kolon 30

inque nitentem Inachidos vultus mutaverat ille iuvenca;
 en (hij) had het uiterlijk van de dochter van Inachos veranderd in een schitterende /
 glanzende (jonge) koe;

<i>inque</i> niet vertaald als combinatie van <i>in</i> + <i>que</i>	0
<i>nitentem iuvencam</i> / <i>iuvencam</i> vertaald als lijdend voorwerp	0
<i>nitentem</i> niet verbonden met <i>iuvencam</i>	0
<i>nitens</i> vruchtbaar	1
<i>Inachidos</i> niet verbonden met <i>vultus</i>	0
<i>Inachidos vultus</i> vertaald als onderwerp	0
<i>mutaverat</i> hij veranderde	1
<i>muto</i> van plaats doen veranderen / verbeteren / bederven / verruilen	0
<i>ille</i> verbonden met <i>vultus</i> of <i>iuvencam</i>	0
<i>iuvenca</i> jong meisje	0

Maximumscore 1

31 □ Kolon 31

bos quoque formosa est.
 ook als koe is zij mooi.

Niet fout rekenen <i>bos</i> rund	
<i>bos quoque formosa est</i> ook de koe is mooi / de koe is ook mooi	0
<i>quoque</i> vertaald als vorm van <i>quisque</i>	0

Maximumscore 2

32 □ Kolon 32

Speciem Saturnia vaccae (kolon 33) *probat*
 De dochter van Saturnus keurt de schoonheid / het uiterlijk van de koe goed

<i>species</i> het zien / kijken / blik / (droom)beeld / schijn / idee / ideaal / type / goederen / kruiden	0
<i>vaccae</i> niet vertaald als genitivus enkelvoud	0
<i>probo</i> onderzoeken / beoordelen / goedkeuring krijgen / bewijzen	0

Maximumscore 1

33 □ Kolon 33

quamquam invita
 ook al is dat tegen haar zin / wil / hoewel onwillig

<i>invita</i> niet vertaald als vorm van <i>invitus</i>	0
<i>invita</i> gedwongen	0

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

34 □ Kolon 34

nec non, et cuius et unde quove sit armento quaerit.
 en ze vraagt (zowel) van wie / wiens koe ze is (als /) en waar (ze) vandaan (komt / is) of /
 en uit welke kudde (ze komt / is).

<i>cuius</i> van deze	<u>0</u>
<i>cuius</i> wie	<u>0</u>
<i>unde</i> waarom / daarom / zodat	<u>0</u>
-ve niet vertaald	<u>1</u>
<i>sit</i> zij zou kunnen zijn	<u>1</u>
<i>sit</i> moge / laat / moet zij zijn	<u>0</u>
<i>quaero</i> opzoeken / trachten te verkrijgen / begeren / missen / zich inspannen / aandoen / vereisen	<u>0</u>

Opmerking

De woorden 'veri quasi nescia' zijn voorvertaald.

Maximumscore 2

35 □ Kolon 35

Iuppiter e terra genitam mentitur,
 Jupiter liegt / verzint dat ze voortgekomen is uit de aarde,

Niet fout rekenen: *e terra genitam* dat ze een telg is van de aarde / afstamt van de aarde /
 verwekt is uit de aarde / gebaard is uit de aarde

<i>Iuppiter e terra</i> Jupiter en de aarde	<u>0</u>
<i>genitam</i> dat zij voortkomt	<u>1</u>
<i>genitus</i> voortbrenging	<u>0</u>
<i>genitus</i> veroorzaakt	<u>0</u>
<i>mentitur</i> er wordt gelogen door Iuppiter	<u>1</u>
<i>mentitur</i> hij / er wordt gelogen / verzonnen	<u>0</u>
<i>mentitur</i> hij doet een valse belofte / houdt zijn woord niet	<u>0</u>

Opmerking

De woorden 'ut auctor desinat inquiri' zijn voorvertaald.

Maximumscore 1

36 □ Kolon 36

petit hanc Saturnia munus.
 de dochter van Saturnus vraagt / eist deze / haar als geschenk.

<i>peto</i> alle andere betekenissen	<u>0</u>
<i>hanc</i> bijvoeglijk vertaald	<u>0</u>
<i>munus</i> functie / positie / taak / begafenis / offer / spelen / bouwwerk	<u>0</u>

Maximumscore 1

37 □ Kolon 37

Quid faciat?
 Wat moet hij doen?

Wat zal hij doen / kan hij doen / zou hij doen?	<u>0</u>
<i>Quid</i> waarom / iets	<u>0</u>
<i>facio</i> maken	<u>0</u>
<i>faciat</i> moet zij doen	<u>0</u>
<i>faciat</i> doet hij	<u>0</u>

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
38 □ Kolon 38	
Crudele suos addicere amores, non dare suspectum est: Het is verschrikkelijk / gruwelijk zijn minnares prijs te geven, (maar) (haar) niet geven is verdacht:	
Niet fout rekenen: <i>Crudele</i> meedogenloos / hardvochtig / wreed	
<i>Crudele</i> ruw / onverbiddelijk	<u>1</u>
<i>Crudele</i> door de wrede	<u>0</u>
<i>suos</i> niet verbonden met <i>amores</i>	<u>0</u>
<i>suos</i> hun	<u>0</u>
<i>non dare suspectum</i> geen argwaan te geven	<u>0</u>
<i>do</i> alle andere betekenissen	<u>0</u>
<i>suspectus</i> argwanend / achterdochtig / op zijn hoede / het omhoog kijken / hoogte / bewondering	<u>0</u>
Maximumscore 2	
39 □ Kolon 39	
Pudor est, qui suadeat illinc, hinc dissuadet Amor. Het is (de) Schaamte / Pudor, die (het) (hem) aan de ene kant aanraadt, (de) Liefde / Amor die (het) (hem) aan de andere kant afraadt / Aan de ene kant is er Schaamte die (het) (hem) aanraadt, aan de andere kant (is er) Liefde, die (het) (hem) afraadt / raadt Liefde (het) (hem) af.	
Niet fout rekenen: <i>Pudor est, qui suadeat illinc</i> Aan de ene kant is het de Schaamte die hem ertoe uitnodigt	
Niet fout rekenen: <i>Pudor est, qui suadeat illinc</i> Aan de ene kant is er Pudor om (het) (hem) aan te raden	
<i>qui</i> wie	<u>0</u>
<i>suadeat</i> die hem zou kunnen / zou / moet aanraden	<u>0</u>
<i>suadeat</i> moge / laat hij aanraden	<u>0</u>
<i>suadeo</i> raad geven / overtuigen / prikkelen	<u>0</u>
Maximumscore 1	
40 □ Kolon 40	
Centum luminibus cinctum caput Argus habebat. Argus had een hoofd (dat) rondom voorzien (was) van honderd ogen.	
<i>Centum</i> vele	<u>0</u>
<i>lumen</i> alle andere betekenissen	<u>0</u>
<i>luminibus cinctum</i> ogen rondom voorzien van	<u>0</u>
<i>Centum caput</i> honderd hoofden	<u>0</u>
<i>caput Argus</i> het hoofd Argus	<u>0</u>
Maximumscore 2	
41 □ Kolon 41	
Inde suis vicibus capiebant bina quietem, Daarvan namen beurtelings twee ogen rust / rustten / sliepen beurtelings twee ogen,	
<i>bina (lumina)</i> twee lichten / lampen etc. (zie kolon 40)	<u>0</u>
Indien ook in kolon 40, hier niet nogmaals aanrekenen.	
<i>capio</i> grijpen / innemen / aanvaarden / wegnemen / vangen / verlokken / zich op de hals halen / voelen	<u>0</u>
<i>quies</i> rustplaats / nacht / eeuwige rust / gemoedsrust / stilte	<u>0</u>

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
42 ☐ Kolon 42 cetera servabant atque in statione manebant. de overige / de andere (ogen) waakten en bleven op hun (wacht)post.	
Niet fout rekenen: <i>atque</i> en <i>zo</i> / en daarom <i>cetera</i> overigens / in andere opzichten / maar / bovendien <i>atque</i> alle andere betekenissen <i>in statione manebant</i> indien evenals <i>servabant</i> vertaald met waakten	<u>0</u> <u>0</u> <u>1</u>
Maximumscore 1	
43 ☐ Kolon 43 Constiterat quocumque modo, Hoe hij ook maar was gaan staan,	
Niet fout rekenen: <i>Constiterat</i> hij ging staan <i>consisto</i> plaatsen / vaststellen / bijeenkomen / gaan wonen / bestaan / intreden / bestaan in / gaan liggen	<u>0</u>
Maximumscore 1	
44 ☐ Kolon 44 spectabat ad Io, keek hij / hij keek naar Io,	
<i>specto</i> vol bewondering kijken / onderzoeken / beoordelen / rekening houden met / betrekking hebben op	<u>0</u>
Maximumscore 1	
45 ☐ Kolon 45 ante oculos Io (kolon 46) habebat. (en) voor zijn ogen had hij Io / had hij (toch) Io voor zijn ogen.	
<i>ante</i> vertaald als bijwoord <i>oculos habebat</i> hij had ogen	<u>0</u> <u>0</u>
Maximumscore 1	
46 ☐ Kolon 46 quamvis aversus hoewel hij afgewend was / (ook) al had hij zich afgewend	
<i>quamvis</i> willekeurig / toch <i>aversus</i> afkerig / afgelegen delen / versmaad / verwijderd gehouden / verdreven	<u>0</u> <u>0</u>
Maximumscore 1	
47 ☐ Kolon 47 Luce sinit pasci; Overdag staat hij (haar) toe te grazen;	
Niet fout rekenen: <i>pasci</i> zich te goed te doen / zich te voeden <i>sino</i> ongemoeid laten <i>sinit</i> zij staat toe <i>pascor</i> veeteelt bedrijven / zich verlustigen in / opvoeden / rijk maken / laten groeien	<u>0</u> <u>0</u> <u>0</u>

Maximumscore 1

48 □ Kolon 48

cum sol tellure sub alta est,
(maar) wanneer de zon onder de diepe aarde is (verdwenen),

cum met / hoewel / omdat

0

sol publieke bezigheid / glans / ster

0

tellus grondbezit / vloer / land / gebied

0

tellure door de aarde / in de aarde

0

tellure niet vertaald als vorm van *tellus*

0

alta niet verbonden met *tellure*

0

altus hoog / ver verwijderd

0

Maximumscore 2

49 □ Kolon 49

claudit et indigno circumdat vincula collo.
sluit hij haar op en doet boeien / een boei om haar hals, die dat niet verdient.

Niet fout rekenen: *indigno collo* om haar onwaardige hals

indigno ik ben verontwaardigd

0

indignus onrechtvaardig / smadelijk

0

collum stengel / bergrug

0

inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma Wolf of vul de scores in op de optisch leesbare formulieren.
Zend de gegevens uiterlijk op 1 juni naar de Citogroep.

Einde